

Szám: 31/11663-4/2023

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2023. április 27 -i ülésére

Tárgy: Beszámoló a 2022. évi adóztatásról és az adóbevételek alakulásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény szabályai szerint a Képviselő-testület a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást, tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.

Fenti kötelezettségemnek eleget téve, jelen előterjesztésben számolok be a 2022. évi adóztatásról és az adóbevételek alakulásáról.

A helyi adókról szóló 24/2014. (IX.26.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatára minden évben, a Képviselő-testület novemberi ülésén kerül sor.

A Képviselő-testület a 2021. november 25. napján tartott ülésén döntött a helyi adókról szóló önkormányzati rendelet megalkotásáról. A 26/2021.(XI.26.) önkormányzati rendelet 2021. november 26. napján kihirdetésre került.

Az elfogadott rendelet az építményadó, a telekadó illetve az idegenforgalmi adó esetében tartalmazott adómértékemelést, mely emelések az építményadó vonatkozásában 54 millió forint, a telekadó esetében 55,5 millió forint, az idegenforgalmi adó esetében pedig 2,9 millió forint adóbevételi többletet, azaz **összesen 112,4 millió forint többletet jelentett volna a 2022. évi költségvetésünkben.**

Azonban a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésről szóló 535/2020. (XII.1.) Korm.rendelet és annak módosításáról szóló 641/2021.(XI.25.) Korm.rendelet megtiltotta az önkormányzatoknak a 2021. évhez hasonlóan 2022. évre is a helyi adók emelését, így a Képviselő-testület a 32/2021.(XII.16.) rendeletében rendelkezett a már kihirdetett helyi adókról szóló önkormányzati rendelet hatályba nem lépéséről. Ennek megfelelően 2022. évben is a helyi adókról szóló 24/2014. (IX.26.) önkormányzati rendelet alapján történt az adóztatás.

2022. évben a helyi adókból (ideszámítva a késedelmi pótlékot és bírságot is) összesen 720.736.273 Ft, a kieső iparűzési adó után kapott állami támogatást is beleszámolva 797.125.479 Ft bevétel folyt be.

2022. évben az adókon kívül 1.577.414 Ft talajterhelési díj bevétel folyt be.

2022. évi adókból és díjakból, valamint az iparűzési adóval összefüggő kiegészítő támogatásból (76.389.206 Ft) származó bevétel összesen 797.125.479 Ft, mely 60.367.535 forinttal több, mint az előző évben.

A 2022. évi adóbevételek alakulása a költségvetésben előirányzott bevételi tervhez, illetve az előző évi bevételhez képest

1.táblázat

Adónem	2021. évi tény (költségvetés számára átutalt összeg) Ft	2021. évben a kieső iparűzési adó után kapott állami támogatással növelt adóbevétel Ft	2022. évi terv (költségvetésbe előirányzott terv) Ft	2022. évi tény (költségvetés számára átutalt összeg) Ft	2022. évben a kieső iparűzési adó után kapott állami támogatással növelt adóbevétel Ft	Előző évhez képest változás mFt
Építményadó	318 599 589	318 599 589	304 000 000	312 042 829	312 042 829	-6,5
Iparűzési adó	241 219 384	310 860 973	210 000 000	272 098 213	348 487 419	+37,6
Idegenforgalmi adó	38 131 828	38 131 828	70 000 000	69 402 479	69 402 479	+31,2
Telekadó	66 003 714	66 003 714	61 000 000	63 132 572	63 132 572	-2,8
Helyi adók összesen	663 954 515	733 596 104	645 000 000	716 676 093	793 065 299	+59,5
Késedelmi pótlék	2 405 507	2 405 507	1 400 000	3 315 689	3 315 689	+0,9
Bírság, végrehajt.ktsz.	756 333	756 333	0	744 491	744 491	
Adóbevételek összesen	667 116 355	736 757 944	646 400 000	720 736 273	797 125 479	+60,4
Talajterhelési díj	305 595	305 595	0	1 577 414	1 577 414	+1,2
Adók és díjak mindösszesen	667 421 950	737 063 539	646 400 000	722 313 687	798 702 893	+61,6

Iparűzési adó 2021. év: 241.219.384+69.541.689=310.860.973

Iparűzési adó 2022. év: 272.098.213+76.389.206=348.487.419

2021. évben az iparűzési adóelőleg 50 %-át kellett megfizetni

A Képviselő-testület 2023. májusi ülésén kerül sor Balatonalmádi Város Önkormányzata 2022.évi zárszámadásának megtárgyalására, amelynek szerves része a bevételek alakulása. Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013.(I.11.) Korm. rendelet alapján a tárgyévi adó túlfizetések nem jelenhetnek meg tényleges adóbevételeként, hanem a mérlegben a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások között kerülnek kimutatásra.

Építményadó

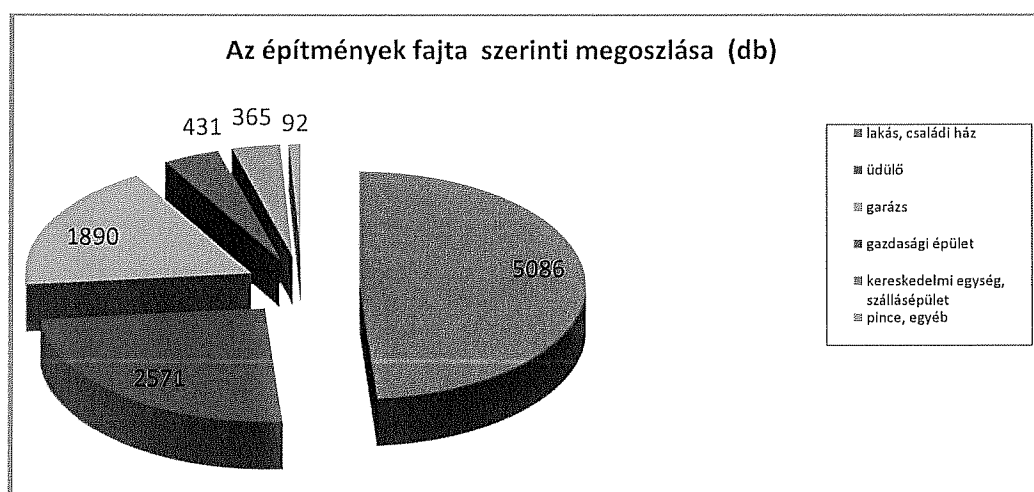
2022. évben az építményadó általános mértéke 900 Ft/m² volt, amelyből a vállalkozó üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze kivételével 600 Ft/m² adókedvezmény illeti meg a lakás céljára használt lakásokat a hozzá tartozó garázsokkal együtt.

Az adó mértéke a kereskedelmi egységek, a szállásépületek és az egyéb nem lakás céljára szolgáló - garázsok, gépjárműtárolók kivételével - épületek után 630 Ft/m² volt. Mentés volt az adó alól a vállalkozó üzleti célt szolgáló épülete, épületrésze kivételével lakások esetében a lakást lakás céljára használó személyek után személyenként 25 m², az adóév január 1-jei állapotának megfelelően, valamint az a 70. életévét betöltött magánszemély, aki egyedül él és lakását legalább 5 éve lakás céljára használja, a mindenkorai tulajdonrésze után.

Kommunális beruházás adókedvezményeként 296 e forint került jóváírásra. A 70 év feletti adózók kedvezményére 4,1 millió Ft, az állandó lakosok személyenkénti 25 m² mentességére 68,5 millió Ft került jóváírásra.

Az ellenőrzések, adófeltárások, utólagos adókivetések eredményeként 2022. évben **56 adózó terhére összesen 4,8 millió Ft** visszamenőleges építményadót vetettünk ki.

A 2022. évi költségvetésben az építményadó bevételi előirányzata 304 millió Ft volt. **A 2022. december 31-ig befolyt, a költségvetés számlájára utalt építményadó összege 312 millió Ft volt, 6,4 millió forinttal kevesebb, mint előző évben.** 2022. évben 10435 db ingatlan esett építményadó kötelezettség alá.

Az építmények közül legnagyobb arányú a lakások, családi házak száma. Az összes nyilvántartott építmény közel fele, 49%-a lakás, vagy családi ház. Az építmények további részét 25%-ban az üdülőépületek, 18 %-ban a garázsok, 4 %-ban a gazdasági épületek, 3%-ban a kereskedelmi egységek, szállásépületek, 1 %-ban pincék, egyéb épületek teszik ki.

A 2021. évhez hasonlóan 2022. évben is különösen sok építmény tulajdonosa cserélt gazdát; voltak olyan építmények, amelyeknek éven belül kétszer is változott a tulajdonosa, azaz egész évben folyamatosan adták, vették az ingatlanokat. Ez az adóztatási munkában jelentős többletterhelést jelentett, hiszen amíg az elmúlt évtizedekben, ha valaki vásárolt egy ingatlant, többnyire az ő tulajdonában maradt évekig, évtizedekig és nem kellett új adóbevallás készítésére felszólítani. Mára ez a tendencia teljesen átalakult. Mindemellett új lakóparkok, többalakos épületek is jelentős számban épülnek. A 2021-2022-es éveket az is jellemezte, hogy az üdülőingatlanokat sorban minősítették, minősítik át lakóházzá, ami megváltoztatja az adott ingatlan adózását, s ami amellet, hogy többletmunkát jelent az adóztatásban, a

bevételeket csökkenti. Mindezen változásokat jól mutatja a város állandó lakosság számának a növekedése is.

2022. évben egy magánszemély adózó nyújtott be kérelmet fizetési könnyítésre: 12 havi pótlékmentes részletfizetési kedvezményt kapott.

2022. évben az építményadóval kapcsolatban hozott határozatok esetében nem került sor fellebbezésre.

Telekadó

A telekadó évi mértéke 2021. évben a 7000 m² területet meghaladó telkek esetében az I. övezetben 250 Ft/m², a II. övezetben 150 Ft/m², a III. övezetben 100 Ft/m² volt.

A 7000 m² területet meg nem haladó telkek esetében az I. övezetben 200 Ft/m², a II. övezetben 100 Ft/m², a III. övezetben 50 Ft/m² volt. Az adó évi mértéke a közhiteles ingatlan-nyilvántartásban (az adott helyrajzi számú ingatlan tulajdoni lapja alapján) a kivett táborhelyként nyilvántartott telkek esetében egységesen 150 Ft/m² volt.

Mentességet kaptak a Balatonalmádi Város hatályos rendezési tervben zöldterületbe - közpark, közkert -, általános mezőgazdasági területbe sorolt, a szabályozási terven Zkp, Zkk, Mágy szabályozási jellel jelölt terület-felhasználási egységben, az erdőterületbe - belterületi véderdő - sorolt, a szabályozási terven Ev szabályozási jellel jelölt terület-felhasználási egységben, valamint a közlekedési területbe - parkoló, út - sorolt, a szabályozási terven P, KÖÜ szabályozási jellel jelölt terület-felhasználási egységben, magánszemély tulajdonában lévő telkek.

Mentességet kapott az a magánszemély tulajdonában lévő telek, amelyre lakóház építésére jogerős vagy véglegessé vált építési engedélyt adtak ki, vagy a lakóház építésének megkezdését elektronikus napló készenlétbe helyezésével bejelentették, az engedély kiadását vagy bejelentés megtételét követő évtől számított kettő évig. Mentés volt a telekadó alól az a magánszemély tulajdonában lévő telek, melyen építményadó fizetési kötelezettség alatt álló építmény áll.

50 %-os kedvezmény illette meg - meghatározott feltételek megléte esetén - azt a 2000 m² - nél nagyobb telket, amelynek teljes területén az adónem bevezetését megelőzően legalább 10 év időtartamban folyamatosan kenyér- vagy takarmánygabona termesztés vagy szőlőművelés folyt. Azok a telkek - a vállalkozó üzleti célt szolgáló telke kivételével -, amelyek nem rendelkeznek közút kapcsolattal, vagy a telekhez csatlakozó közterületi szakaszon a villamos energia -, vagy ivóvíz -, vagy szennyvíz-csatorna hálózat nincs kiépítve, egyedi kérelem alapján 50% adókedvezményt kaphattak. E kedvezményre való jogosultság feltétele az, hogy az adóalany Balatonalmádiban csak egy telekkel rendelkezzen.

Kommunális beruházás adókedvezményeként 79 ezer forint került jóváírásra.

A mentességre vonatkozó rendelkezések alapján (belterületi véderdő, parkoló, út, zöldterület, építési engedély, mezőgazdasági művelés) 2022. évben 4,1 millió Ft összegű telekadó megfizetése alól kaptak mentességet az adózók. Az adórendelet alapján adható 50%-os adókedvezményre – a közművekre való rákötés lehetőségének hiánya miatt - 18 adózó nyújtott be egyedi kérelmet és részesült 901 ezer Ft összegű adókedvezményben.

Az ellenőrzések, adófeltárások, utólagos adókivetések eredményeként 2022. évben 14 adózó terhére összesen 2,4 millió Ft visszamenőleges telekadót vetettünk ki.

A 2022. évi költségvetésben a telekadó bevételi előirányzata 61 millió Ft volt. **A 2022. december 31-ig befolyt, a költségvetés számlájára utalt telekadó összege 63 millió Ft volt, 2,8 millió forinttal kevesebb, mint előző évben.**

A 605 darab adókötelezettség alá eső telek adóköteles terület nagysága 736.120 m² volt.

2022. évben a telekadó vonatkozásában egy adózó nyújtott be fizetési könnyítésre kérelmet: 44 e Ft adóelengedést és 10 havi részletfizetési kedvezményt kapott. 2022. évben a telekadóval kapcsolatban hozott határozatok esetében nem került sor fellebbezésre.

Idegenforgalmi adó

Balatonalmádiban az idegenforgalmi adó mértéke 2022. évben 515 Ft volt vendégéjszakánként.

Az **idegenforgalmi adó** esetében, míg 2021. évben a január-június hónapokban a vendégéjszakák utáni idegenforgalmi adót nem kellett befizetniük a szállásadóknak, 2021. július 1-jétől visszaállt az **idegenforgalmi adókötelezettség**, azaz 2022. évben is már a vendégnek a városban eltöltött vendégéjszakák után újból idegenforgalmi adót kellett fizetnie, a szállásadónak pedig beszélnie, befizetnie az önkormányzat számlájára. Az idegenforgalmi adóhoz kapcsolódó üdülőhelyi támogatásban a 2021. évhez hasonlóan 2022. évben sem részesültek az önkormányzatok.

2022. évben elsősorban a költségvetési egyensúly megteremtése érdekében **az előző évi tervezetthez képest 29 millió forinttal több, 70 millió forint idegenforgalmi adóbevétel került tervezésre**, feltételezve, hogy a városban üzemeltetett legnagyobb szálloda 2022. márciusában megnyit, illetve, hogy egyéb, előre nem látható, az idegenforgalmi adót érintő jogszabályváltozás vagy járványhelyzet nem lesz. Azaz az idegenforgalmi adó esetében a legoptimálisabb esetben elérhető bevételi terv készült.

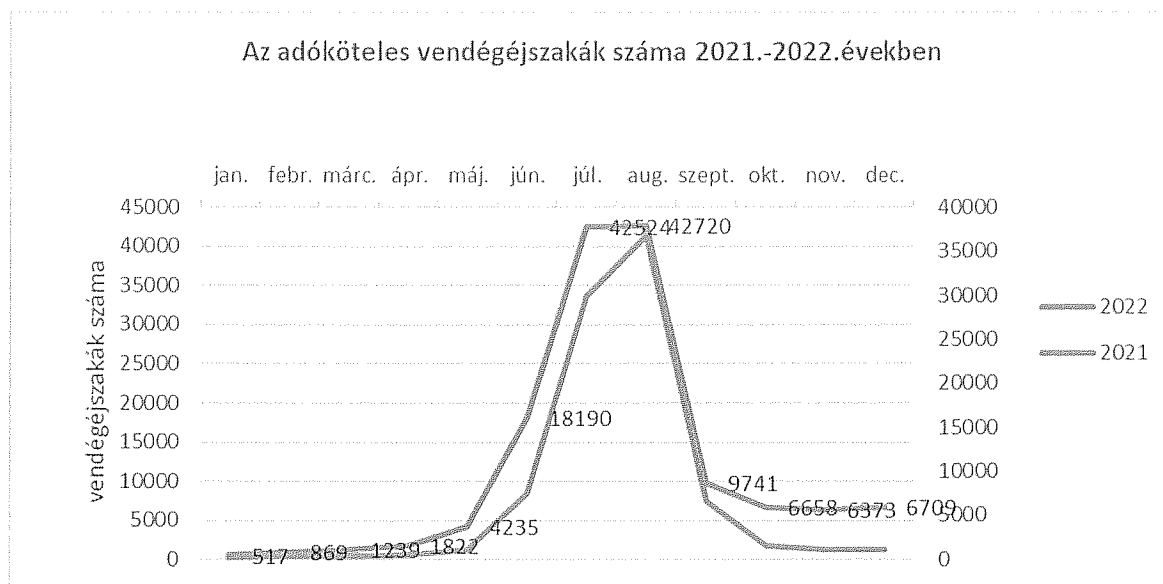
A 2022. december 31-ig befolyt, a költségvetés számlájára utalt idegenforgalmi adó összege 69,4 millió Ft volt, 31,2 millió forinttal több, mint előző évben. 2022. évben Balatonalmádiban 141.597 adóköteles vendégéjszakát töltöttek, amely 54.436 adóköteles vendégéjszakával több, mint az előző évben. **Az adóköteles vendégéjszakák száma az előző évhez képest 62%-kal nőtt.**

Az eltöltött 141.597 adóköteles vendégéjszaka mellett 48.423 volt az adómentes vendégéjszakák száma, azaz az összes vendégéjszakának –190.020 - 25%-a mentes volt. (az előző évben ez az arány 34% volt). A mentes éjszakák 98%-át a 18. éven aluliak mentessége adta.

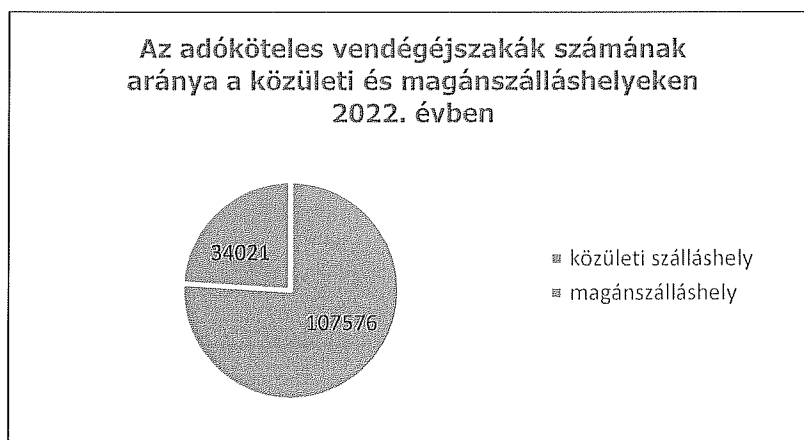
Az adóköteles vendégéjszakák alakulása 2021-2022. években

2. táblázat

Bevallott vendégéjszakák száma	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.	nov.	dec.	összesen
2021	216	360	355	501	1088	7511	29993	36769	6653	1562	1097	1056	87161
2022	517	869	1239	1822	4235	18190	42524	42720	9741	6658	6373	6709	141597
változás előző évhez	301	509	884	1321	3147	10679	12531	5951	3088	5096	5276	5653	54436

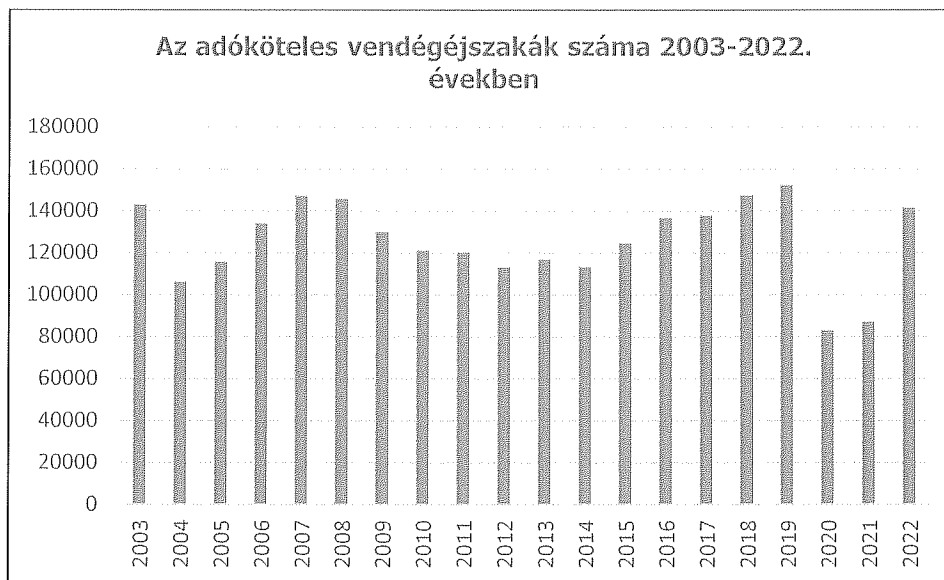

A városban eltöltött adóköteles vendégéjszakák 76%-át – 107.576 éj - a nem magánszemélyek által működtetett szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák adták, míg a vendégéjszakák 34 %-át - 34.021 - magánszálláshelyeken töltötték el.

2022. évben 63 „közületi” szálláshely - vállalati üdülő, panzió, tábor, szálloda – és 218 magánszálláshely működött, fogadott vendégeket, s fizetett idegenforgalmi adót.

Az elmúlt 20 évben Balatonalmádiban eltöltött adóköteles vendégéjszakák számának alakulást mutatja az alábbi grafikon, azonban **a 2020-2021. éveknél figyelembe kell venni koronavírus járvány, illetve a megfékezésére hozott korlátozó rendelkezések hatását.** Mindezen rendelkezések és hatások mellett, azoktól függetlenül **több szálláshely** – köztük a város legnagyobb szálláshelye – **bezárt** illetve nem fogadott vendégeket 2020. évtől, továbbá 2021. évben sem, ami jelentős adóköteles vendégéjszaka, illetve ennek megfelelő idegenforgalmi adóbevétel kieséssel járt (a szálloda 2022 májusában nyitott meg).

2020. január 1-től minden szálláshelynek kötelezővé vált a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ (a továbbiakban: NTAK) rendszeréhez való csatlakozás illetve a szálláshely-kezelő szoftver alkalmazása. Az NTAK célja az országos statisztikai adatgyűjtés segítése és a magyarországi turizmusfejlesztéshez szükséges szálláshelyek vendégforgalmi-adatainak naprakész biztosítása, a szálláshely-szolgáltatók adminisztrációs terheinek és kötelezettségeinek csökkentése.

Mivel minden szállásadónak kötelező a vendégforgalmát az NTAK rendszerben rögzítenie, 2022. évben az idegenforgalmi adóbevallási kötelezettség ellenőrzését e rendszeren keresztül végeztük. A szállásadók által az NTAK rendszerben regisztrált vendégforgalom és az adórendszerben nyilvántartott bevallási adatok folyamatos, szinte napi szintű összevetése aprólékos és időigényes folyamat, de kiválóan alkalmas az adókötelezettségek ellenőrzésére. Az adóbevallási és adófizetési kötelezettségüket elmulasztó adózók részére összesen 150 db felszólítást küldtünk ki, amelynek hatására, ha megkésve ugyan - tekintettel az NTAK rendszerben rögzített adatokra –, de maradéktalanul teljesítették adókötelezettségüket.

Iparűzési adó

2022. évben az Adóügyi Osztály az iparűzési adó vonatkozásában 2.194 vállalkozó adóztatási feladatait látta el. Az iparűzési adó mértéke 2022. évben 2% volt. Mentés volt az adó alól a háziorvos, védőnő vállalkozó, ha a vállalkozási szintű adóalapja a 20 millió forintot nem haladja meg. A kedvezmény 7 vállalkozást érintett; az igénybe vett kedvezmény összege 1,7 millió forint volt.

A kivetéses adóktól eltérően az iparűzési adó esetében a vállalkozókat minden évben bevallási kötelezettség terheli. A vállalkozóknak 2022. május 31.- ig kellett benyújtaniuk az iparűzési adóbevallásukat az önkormányzati adóhatósághoz, a bevallás benyújtásával

egyidejűleg teljesíteni az adófizetési kötelezettségüket, illetve a következő adóelőleg-fizetési időszakra szóló adóelőleg bevallási kötelezettségüknek eleget tenni.

A vállalkozók a helyi iparüzési adóról szóló adóbevallási kötelezettségüket - ideértve az adóbevallás kijavítását és az önellenőrzéssel való helyesbítést - **kizárólag az állami adó-és vámhatósághoz** (a továbbiakban: NAV) hatósághoz **elektronikus úton**, az állami adóhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon, az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó adókról szóló bevallások benyújtására vonatkozó rendelkezések értelemszerű alkalmazásával teljesíthették. Az így benyújtott adóbevallásokat a NAV továbbította – az adóalany által a bevallási nyomtatványon megjelölt székhely, telephely szerinti - önkormányzati adóhatósághoz. A benyújtott bevallások sajnos még mindig sok hibát tartalmaztak, így rengeteg javítólevelet kellett kiküldenünk a vállalkozóknak.

Az iparüzési adó tekintetében a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről szóló 639/2020. (XII.22.) Korm.rendelet, valamint a Htv. 2022. január 1-től hatályos 51/L-51/P.§-ai a mikro-kis-és középvállalkozások támogatására olyan rendelkezést hozott, melynek alapján ezen vállalkozásoknak az adórendeletünkben megállapított 2%-os iparüzési adómértéknek csak a felét, azaz 1%-ot kellett megfizetniük 2021. évben, illetve 2022. évben is, mely feltételnek való megfelelést a NAV-on keresztül megküldött nyilatkozat alapján igazolták. A nyilatkozat, valamint a benyújtott iparüzési adóbevallás alapján minden ilyen mikro-kis-és középvállalkozásnak értesítést kellett küldenünk az igénybevett támogatási összegről. Ugyanakkor a mikro-kis-és középvállalkozásnak nyújtott kedvezmények miatt kieső iparüzési adóbevétele pótlására a huszonötezer főnél nem nagyobb lakosságszámú települési önkormányzatok támogatásban részesültek, melynek összege 2022. évben 76.389.206 forint volt.

2022. évben az ún. KATÁ-s vállalkozásokra vonatkozó „rég”i jogszabály megszűnt, és 2022. szeptember 1-től egy „új” KATÁ-s jogszabály lépett életbe. Az „új” KATÁ-ba belépő vállalkozások 2022. október 15-ig jelezheték az önkormányzati adóhatóságnak az „új” KATÁ-ba történő belépésüket. A kb. 800 KATÁ-s adózónkból 150 adózó jelezte ezt a szándékát. Jogszabály alapján, akik nem jelezték – tehát úgy 650 adózó – azok a 2023. május 31-i beadási határidejű iparüzési adóbevallásukon jelezhetik majd azt a választásukat, hogy milyen módon szeretnének adózni.

A Kkv nyilatkozatok mellett a tavalyi évben a NAV-tól **több ezer adatváltózást** kaptunk a vállalkozókról elektronikus úton, melyeket szintén fel kell dolgozni, válogatni kell.

2022. évben az ún. KATÁ-s vállalkozásokra vonatkozó „rég”i jogszabály megszűnt, és 2022. szeptember 1-től egy „új” KATÁ-s jogszabály lépett életbe. Az „új” KATÁ-ba belépő vállalkozások 2022. október 15-ig jelezheték az önkormányzati adóhatóságnak az „új” KATÁ-ba történő belépésüket. A kb. 800 KATÁ-s adózónkból 150 adózó jelezte ezt a szándékát. Jogszabály alapján, akik nem jelezték – tehát úgy 650 adózó – azok a 2023. május 31-i beadási határidejű iparüzési adóbevallásukon jelezhetik majd azt a választásukat, hogy milyen módon szeretnének adózni.

A 2022. évi költségvetésben az iparüzési adó bevételi előirányzata 210 millió Ft volt, figyelembe véve a kis-és középvállalkozások 2022. évi adóelőlegének felezése miatti kiesést. **A 2022. december 31-ig befolyt, a költségvetés számlájára utalt iparüzési adó összege 272 millió Ft, a kieső iparüzési adóbevétele pótlására kapott kiegészítő támogatás összege 76,3 millió Ft volt.**

2022. évben az iparűzési adóból 348,4 millió Ft bevétel származott, 37,6 millió forinttal több, mint előző évben.

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény rendelkezik az adóelőleg módosításáról, mely szerint a vállalkozó kérheti az adóelőleg módosítását, ha számításai szerint adója nem éri el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét. Az adóelőleg módosítását az esedékesség időpontjáig benyújtott kérelemben lehet kérni.

2022. évben adóelőleg módosításra 7 vállalkozás nyújtott be kérelmet, amelynek során **4.277 e Ft iparűzési adóelőleg került** módosításra, azaz ilyen összegben került **csökkentésre** a korábban előírt adóelőlegük. 2022. évben három vállalkozás nyújtott be kérelmet fizetési könnyítésre. Két vállalkozás az iparűzési adójára részletfizetési kedvezményt, egy vállalkozás az iparűzési adóhoz kapcsolódó 9.000 Ft önellenőrzési pótlék elengedést kapott.

Gépjárműadó

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXI. törvény értelmében 2021. január 1-től a gépjárműadóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat a NAV látja el. A 2021. január 1-jét megelőző időszakra eső gépjárműadó-kötelezettséggel összefüggő feladatok ellátása azonban továbbra is az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozik, azaz a 2021. év előtti évek – 5 év – gépjárműadó adózói számlák rendezése az önkormányzati adóhatóságnál maradt. Ez azt jelenti, hogy a gépjárműadó hátralékkal, túlfizetéssel rendelkező adózóktól a múlt évekre vonatkozó tartozások behajtása - egyenlegértesítő levelek, felszólítások kiküldése - és az ebből származó bevételeknek a Magyar Államkincstár számlájára történő utalása továbbra is az önkormányzati adóhatóság feladata.

2022. évre vonatkozóan **810.558 Ft gépjárműadó hátralékból származó bevételt utaltunk tovább a Magyar Államkincstárnak.** A túlfizetések rendezése - adózóknak való visszautalás, számlák közötti átutalás – is további folyamatos feladatot jelent.

Bár a jogszabály szerint 2021. évtől a NAV látja el a gépjárműadóztatást, 2022. évben is sok „segítségkérő” telefont, e-mailt kaptunk a korábbi adózóinktól a gépjárműadójuk befizetésével kapcsolatban.

Mindemellett továbbra is évente az ún. ÖNEGM rendszeren keresztül adatszolgáltatási kötelezettségünk van a Magyar Államkincstár felé az önkormányzat adószámlájára beérkező gépjárműadó bevétel tételes elszámolásáról készített kimutatások beküldésével.

Késedelmi pótlék és bírság

Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. évi törvény értelmében az adó késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napjától késedelmi pótlékot kell fizetni.

A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem illetve a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része. Mulasztási bírságot bevallási késedelem, vagy annak elmulasztása esetén szabunk ki.

A 2022. évi költségvetésben a késedelmi pótlék előirányzata 1,4 millió Ft volt; bírságra nem terveztünk. **A 2022. december 31-ig befolyt, a költségvetés számlájára**

utalt késedelmi pótlék összege 3,3 millió Ft, a bírság és végrehajtási költség összege 744 ezer Ft volt.

Sem a késedelmi pótlék, sem a bírság - és végrehajtási költség összegét előre tervezni nem lehet, az sokban függ az adózási moráltól és a behajtási munka eredményességétől.

A nagyobb összegű pótléktartozások többnyire jelzálogjoggal biztosítottak ugyan, de a megfizetés ideje kétséges.

Talajterhelési díj

Talajterhelési díjat a csatornára rá nem kötött ingatlanok tulajdonosainak kell fizetni; a díj mértékét, a bevallás, a befizetés módját Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2015.(V.28.) rendelete határozza meg.

A talajterhelési díj fizetésére kötelezettek névsorát, illetve a fogyasztott víz mennyiségét a víz-és csatorna üzemeltetését végző szolgáltató év elején megküldi, amely alapján kerülnek kiküldésre, majd feldolgozásra a bevallások. Míg 2009. évben 223 volt a talajterhelési díjat fizető ingatlanok száma, 2022. évben ez a szám lecsökkent 13-ra.

A környezetterhelési díjról szóló 2011. évi CCI. törvény értelmében a talajterhelési díj mértéke 1200 Ft köbméterenként. Ennek megfelelően Balatonalmádiban a talajterhelési díj mértéke a területérzekenységi szorzóval kiszámítva 3600 Ft volt. 2022. évben a 2021. évi vízfogyasztás alapján kellett a talajterhelési díjról bevallást tenni, s kiszámított díj 100 %-át befizetni.

A 2022. évi költségvetésben nem terveztünk bevételt a talajterhelési díjra. A 2022. december 31-ig befolyt, a környezetvédelmi alap számlájára utalt összeg 1.577 e Ft volt, amely összeg nagyrésze egy adózó korábbi évi hátralékának behajtásából származott.

2022. évben a talajterhelési díj vonatkozásában méltányossági kérelem nem került benyújtásra.

Helyi jövedéki adó

A jövedéki adó törvény változása miatt a magánfőzőknek már nincs az önkormányzat felé a helyi jövedéki adóról bevallási illetve befizetési kötelezettsége. Azonban a korábban az önkormányzati adóhatósághoz bejelentett desztilláló-berendezés tulajdonjogában bekövetkezett változást, vagy új berendezés vásárlását továbbra is ide kell bejelenteni. Az adatváltozásokról a változást követő 15 napon belül az önkormányzati adóhatóságnak értesítenie kell a Vámhatóságot.

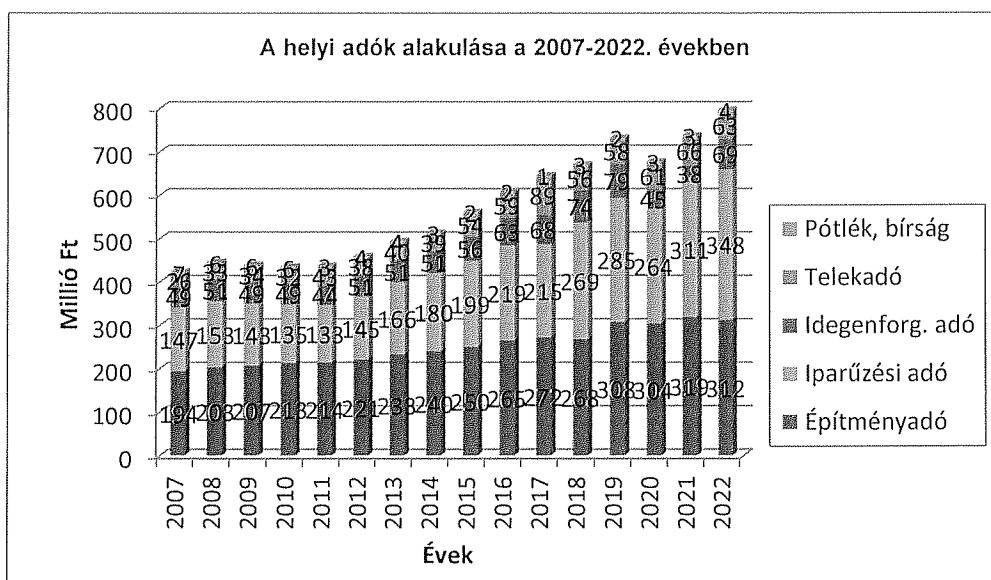
Helyi adóbevételek alakulása

A 3. táblázat és a hozzátartozó diagram a **helyi adók nagyságrendjének**, arányainak alakulását mutatja. Az adóbevételek összehasonlításánál ki kell emelni, hogy a 2020.-2021. évi adóbevételi számok egy soha nem látott körülmény, a koronavírus világjárvány hatását, következményeit is tükrözik, ami még 2022. évben is közvetett módon hatott a helyi adóbevételekre.

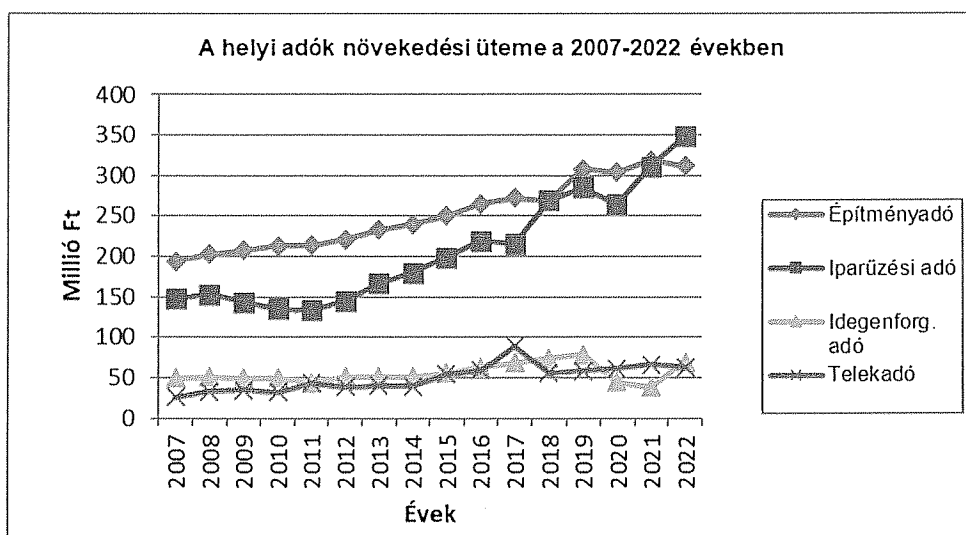
Helyi adóbevételek alakulása a 2007.-2022. években, millió Ft-ban

3. táblázat

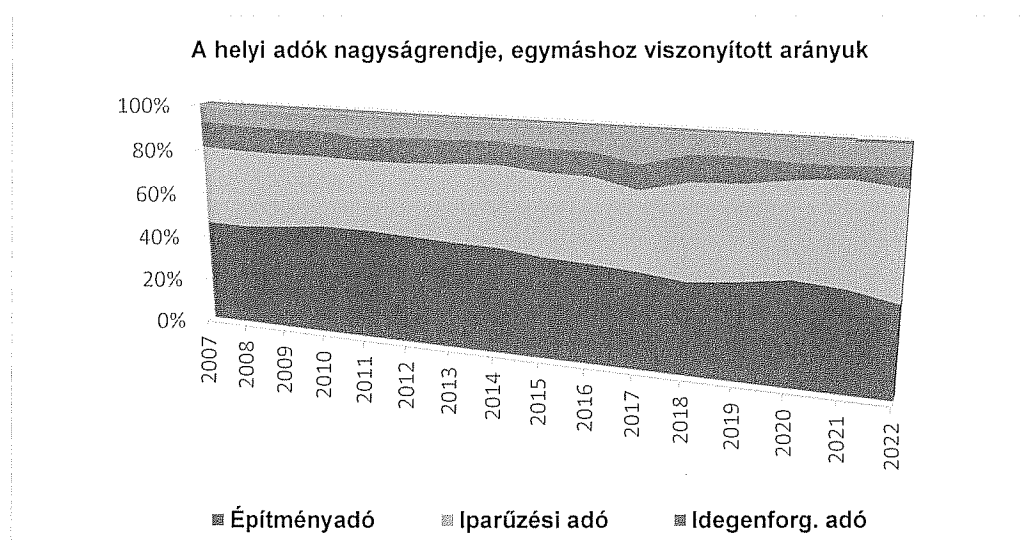
Adónem	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Építményadó	194	203	207	213	214	221	233	240	250	265	272	268	308	304	319	312
Iparűzési adó	147	153	143	135	133	145	166	180	199	219	215	269	285	264	311	348
Idegenforg. adó	49	51	49	49	44	51	51	51	56	63	68	74	79	45	38	69
Telekadó	26	33	34	32	43	38	40	39	54	59	89	56	58	61	66	63
Pótlék, bírság	7	6	6	6	3	4	4	3	2	2	1	3	2	3	3	4
Összesen	423	446	439	435	437	459	494	513	561	608	645	670	732	677	767	796

Az egyes adónemek a növekedési üteme az elmúlt 16 évben igen különböző volt, bár nyilván az adómértékek emelkedése, az adótárgyak, adóalanyok száma, és egyéb jogszabályváltozások befolyásolták ezt. A legnagyobb növekedési ütem az iparűzési adónál és a telekadónál figyelhető meg: az elmúlt 16 évben mindkét adónem több mint a duplájára emelkedett.

Az egyes adónemeknek az összes helyi adóbevételben elfoglalt aránya az elmúlt 16 évben jelentősen nem változott, de a táblázatból is látszik, hogy 2018. volt az az év, amikor az iparűzési adóbevétel összege először átvette a „vezetést” az építményadóval szemben. Ugyanakkor 2019. évben az építményadóban a kedvezmények szűkítésével jelentősebb volt a bevétele növekedés az előző évhez képest. 2020-2021. évben az iparűzési adóbevételekre koronavírus járvány közvetlenül és közvetve is hatott, így 2020.-2021. évben ismételtén az építményadó volt a legnagyobb volumenű helyi adó Balatonalmádiban. 2022. évben viszont már az iparűzési adó átvette a vezető szerepet az építményadóval szemben, A korábbi évekhez hasonlóan a két adónem, **az iparűzési adó (44%) és az építményadó (39%) jelenti az adóbevételek meghatározó hányadát, összesen 83%-át**, míg a „maradék” 17%-on az idegenforgalmi adó és a telekadó osztozik 9% illetve 8%-kal, valamint töredékszázalékkal a késedelmi pótlék és bírság.

Adóbehajtás:

2022. évben a helyi adók behajtása érdekében 374 esetben, 33 millió Ft összegben indítottunk valamilyen végrehajtási cselekményt.

A 2022. évben és a korábbi években indított **végrehajtási eljárások eredményeként** 2022. évben **összesen 24,8 millió Ft adóbevétel folyt be.**

2022. évben 7 ingatlanra jegyeztettünk be adótartozás miatt jelzálogjogot 1.423 e Ft, valamint 2 ingatlanra végrehajtási jogot 1.779 e Ft összegben.

A 2022. évi jelzálogjog bejegyzés hatására 3 adózó rendezte tartozását 812 e Ft, a megelőző évek jelzálog bejegyzései hatására további 3 adózó rendezte tartozását 465 e Ft összegben.

2022. évben a jelzálogjog bejegyzésekből összesen 1.277 e Ft adótartozás folyt be.

Sajnos vannak olyan adózók, akik csak akkor fizetnek, ha az ingatlanra jelzálogjog kerül bejegyzésre. Akkor kifizetik a tartozásukat, de már a törlést követő évtől megint nem fizetnek, és a folyamat előlről kezdődik. Sokszor a jelzálogjog bejegyzés ellenére az ingatlantulajdonosok nem rendezik a tartozásukat, s így az esetleg évekig is rajta

áll az ingatlanon. Az adózás rendjéről szóló törvény végrehajtásra vonatkozó rendelkezései lehetővé teszik egyszerre ugyanazon tartozás behajtása érdekében több végrehajtási cselekmény foganatosítását, ezért a jelzálogjog bejegyzés mellett jövedelemből való letiltással is próbálkozunk.

Jelenleg adótartozás miatt az önkormányzatnak 46 ingatlanon van jelzálogjog vagy végrehajtási jog bejegyeztetve.

2022. évben 316 db **azonnali beszédési megbízást** nyújtottunk be 94 vállalkozás/vállalkozó bankszámlája ellen 27.102 e Ft összegben. Sok esetben többször kellett benyújtani az inkasszót ugyanazon vállalkozásnál, illetve a cég több bankszámlájánál is próbálkoztunk. Az inkasszókat elektronikus úton, banki terminálon keresztül közvetlenül az adós bankjához nyújtjuk be, így előfordul, hogy egy így indított megbízással akár már másnap a számlánkon lehet a pénz és nem fordulhat elő, hogy esetleg valamely pénzügyintézetnél az adós pont még az inkasszó beérkezése előtt leüríti a számláját.

Az azonnali beszédési megbízás útján befolyt összeg 2022. december 31. napjáig 20.600 e Ft volt.

Tartozás miatt 50 esetben kezdeményeztünk **rendszeres jövedelemből való letiltást** a munkáltatónál illetve a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságnál az Egészségbiztosítási Pénztártól előzetesen bekért adatok alapján összesen 2.703 e Ft összegben.

A 2022. évben benyújtott letiltásokból 2022. december 31. napjáig 1.731 e Ft adótartozás folyt be. A letiltások a jövedelemből nagyobb összegű tartozás esetén több éven keresztül is folyhatnak be. Az előző években kimutatott, 2022. évben befolyt összeg 1.202 e Ft. Többször előfordul, hogy a munkáltató nem tesz eleget a letiltásnak, azt nem foganatosítja. Ilyenkor, ha azt felszólítás után sem teszi meg, az idevonatkozó jogszabályok alapján a munkáltatótól kerül inkasszó útján behajtásra a pénz.

2022. évben a letiltásokból összesen 2.933 e Ft folyt be.

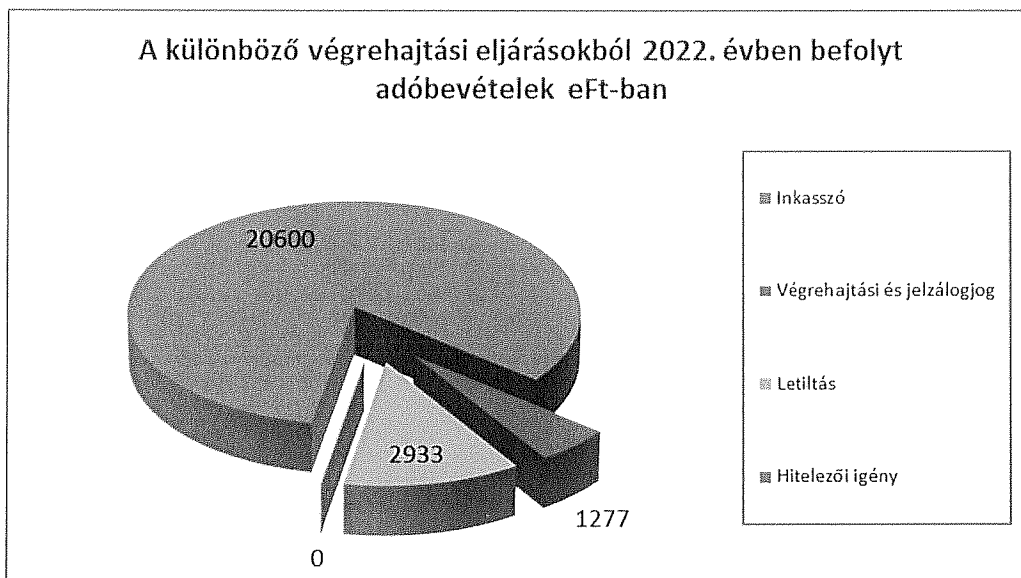
2022. évben 1 vállalkozás esetében nyújtottunk be **hitelezői igényt** megindult felszámolási eljárásban, összesen 54.130 e Ft összegben. A benyújtott hitelezői igényünket nyilvántartásba vették; az eljárás jelenleg is folyamatban van. A korábbi években indult, és adott évben be nem fejeződött eljárások közül három vállalkozás esetében a felszámolási eljárás még mindig tart.

A fenti végrehajtási eljárásokon túlmenően a hátralékok behajtása érdekében az évi két egyenleg-közlő értesítésen túl (február, augusztus) több száz fizetési felszólítást küldtünk ki.

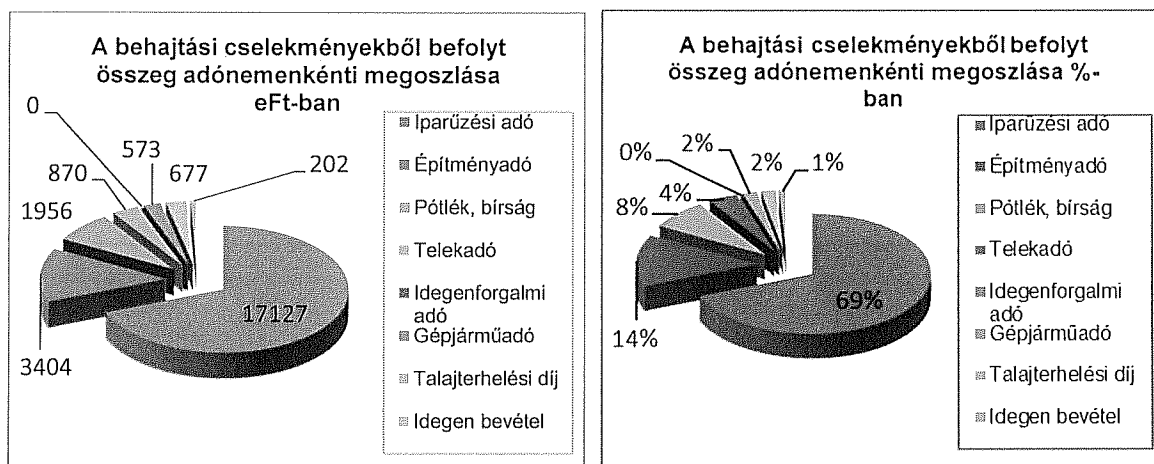
A 2022. évben foganatosított különböző végrehajtási cselekmények, azok összege, eredményessége

4. táblázat

Behajtási cselekmény	db	Behajtásra benyújtott összeg eFt	Befolyt összeg eFt
Végrehajtási-és jelzálogjog	7	3 202	1 277
Inkasszó	316	27 102	20 600
Letiltás	50	2 703	2 933
Hitelezői igény	1	54	0
Összesen	374	33 061	24 810

Az egyes adónemek a növekedési üteme az elmúlt 16 évben igen különböző volt, bár hajthatók be, illetve a behajtott adók nagyságrendjét befolyásolja azok egyedi „sajátossága”. 2022. évben a behajtási cselekményekből befolyt adó legnagyobb hányada, 69 %-a iparüzési volt. A behajtási cselekményekből a korábbi évekhez hasonlóan a leghatékonyabb és egyben a leggyorsabb az azonnali beszedési megbízások útján történő beszedés. 2022. évben a végrehajtási cselekményekből behajtott adók 83 %-a az azonnali beszedési megbízásokból folyt be.

Az Adóügyi Osztály az adók beszedése mellett egyéb jogszabályokban előírt kötelező hatósági feladatokat is ellát.

Az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozik különböző célokra nemleges illetve általános adóigazolás kiadása. Az adóigazolást többnyire vállalkozók igénylik, mely kérelmet kizárólag elektronikus úton, az erre a célra publikált űrlapon nyújthatnak be, melyet az adóhatóságnak 5 napon belül kell kiállítania, és szintén elektronikus úton megküldenie. 2022. évben 94 db adóigazolást adtunk ki különböző célokra.

Az elmúlt években ugyan jelentősen csökkent a különböző, adók módjára behajtandó köztartozások önkormányzati adóhatósági hatáskörbe utalt ügýtípusok száma, de azért évente még több ilyen megkeresést is kapunk.

Az **adóztatáshoz** kapcsolódóan számos egyéb feladatnak is eleget kell tenni. Negyedéves, féléves zárásokat kell készíteni és teljesíteni az adatszolgáltatási kötelezettséget a Magyar Államkincstár felé elektronikus úton (E-adat, ÖNEGM-rendszer). A zárásokról adatszolgáltatás készül a költségvetés felé is.

Adatot kell szolgáltatni a bevezetett helyi adók szabályairól a hatályos adórendelet alapján, a helyi iparűzési adóról, az idegenforgalmi adóról, a talajterhelési díjról, a gépjárműadóról, az éves adókievetésekről, az iparűzési adóerő-képességről.

2022. évben az adatszolgáltatásokkal, programverziókkal kapcsolatban a Magyar Államkincstárral 63 alkalommal történt információátadás.

Az adóztatási feladatok ellátásához hozzátartozik a jogszabályok (törvények, helyi adórendelet) alapján évente elkészített adóztatással kapcsolatos adatbejelentési, bevallási nyomtatványok aktualizálása, közzététele, illetve az elektronikus ügyintézésre kötelezettek számára az E-ügyintézés felületen az adatbejelentési, adóbevallási és egyéb űrlapok megszemélyesítése, publikálása.

A **pénzforgalommal** kapcsolatos teendők ellátása is folyamatos feladat: napi befizetések könyvelése, visszautalások, átvezetések, számlarendezések. 2022. évben összesen 46.159 könyvelési tételt vezettünk rá az adózók számláira.

Az adózóknak évente kétszer, az adó befizetési határidőket megelőzően, februárban illetve augusztusban küldünk ki tömegesen értesítőt az **adószámla-egyenlegükről**, a hozzájuk tartozó csekkekkel, illetve az adómérték vagy egyéb változással érintett ingatlanok esetében február hónapban küldjük ki nagytömegben a határozatainkat.

2022. évben a tömegesen, postai úton és elektronikusan kiküldött értesítőink, határozataink száma több mint **18 ezer darab volt**.

Bár jogszabály írja elő az egyéni vállalkozóknak is az elektronikus ügyintézést, a tapasztalat azt mutatja, hogy ezen vállalkozók nagy része meg sem nézi, vagy meg sem tudja nézni az ügyfélkapuját, hogy érkezett-e oda küldemény, vagy éppen utalással nem tud fizetni. Ezért, hogy az adóbevételek teljesülését elősegítsük, az egyéni vállalkozóknak – az elektronikus úton kiküldött értesítők mellett (eleget téve a jogszabályi kötelezettségünknek) - postán, papír alapon, csekkel ellátva is kiküldjük az értesítéseinket.

Sajnos az adózók sok esetben nem jogszabálykövetők, így csak a fizetési kötelezettséget tartalmazó egyenlegértesítők kiküldése után jelentik be, hogy az adott ingatlant már előző évben eladták. Ebben az időszakban rengeteg bejelentést kapunk, amit fel kell dolgoznunk. Nemcsak az adásvételt, de a lakcím, levelezési címváltozást sem jelentik be sok esetben, ezért az ilyen, tömeges kiküldést követően a címezésről visszajött levelek címezettjeinek felkutatása, adatváltozásának feldolgozása, majd az értesítő újbóli kiküldése is feladat.

Mindemellett az adóbevételek teljesülése és az ügyfeleink elégedettsége érdekében maximálisan törekszünk az adózóink egyedi kéréseinek (küldjük még csekket, most ne ide küldjük, hanem oda stb.) teljesítésére.

Az adóztatási feladatokhoz szorosan kapcsolódik az **ügyfélforgalom**, valamint a jelentős mennyiségű **ügyirat kezeléséhez** kapcsolódó feladatok ellátása.

Mindemellett az ASP-rendszer beindulásával, az E-önkormányzat felületén az adózók számára lehetővé vált adóügyeik online módon való intézése. E felületen lehetőségük van ügyindításra, az **adóegyenlegük online lekérdezésére**.

Az ügyindítás önkormányzati adóügyekben 2022. évben 20 különböző úrlapon – adatbejelentés, adóbevallás, változás-bejelentés, adóigazolás kérés, fizetési könnyítési kérelem, túlfizetés átvezetési és visszatérítési kérelem, adóelőlegmódosítási kérelem stb. – volt lehetséges, ami a magánszemélyeknek lehetőséget, a vállalkozásoknak kötelezést jelent; azaz utóbbiak **csak elektronikus úton intézhetik adóügyeiket**. Bár a jogszabály 2018. évtől teszi kötelezővé az elektronikus ügyintézt, sajnos még sok esetben 2022. évben sem „tanulták” meg a vállalkozók a cégkapu, az úrlapok használatát. Nagyon sok segítségkérő telefont, e-mailt kapunk nemcsak a vállalkozóktól, de a könyvelőktől is, akik nem találják, vagy nem tudják kitölteni, elküldeni ezeket az úrlapokat. Ebben az esetben, minden egyes alkalommal lépésről-lépésre, menüpontról-menüpontra elmagyarázva mi „tanítjuk” az adózókat az úrlapok használatára, ami sok időt vesz igénybe.

2020 márciusától megnyílt az **Elektronikus Fizetési Szolgáltatás** (EFER) lehetősége a helyi adók vonatkozásában. Ami azt jelenti, hogy már bankkártyával is lehet adót befizetni.

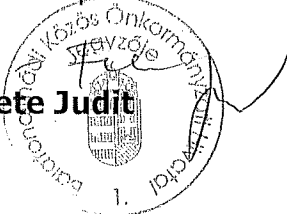
Az ASP rendszer bevezetésével teljesen újfajta **ügyirat kezelési rendszerben** kell dolgoznunk. Minden adóztatással kapcsolatos - bevallás, adatbejelentés, kérelem, átvezetés stb. - ügyet két rendszeren kell „átvezetnünk.” Ez azt jelenti, hogy nem elég csak az adószakrendszerben feldolgoznunk az adóbevallást, adatbejelentést, hanem végig kell vinni az ügyet az Irat szakrendszerben is, a beérkezéstől az irattározásig. Ez nagyszámú ügyiratforgalom esetén időigényes folyamat.

Ha az adózó kitölt egy úrlapot bármely ügyben, és azt a cégkapuján, ügyfélkapuján keresztül beküldi, az ügyirat közvetlenül annak az ügyintézőnek az iratszakszámrendszerében jelenik meg, aki magát az ügyet intézi. Azaz a különböző úrlapokhoz ügyintézők vannak hozzárendelve. Ezt az úrlapot beemeli az adó szakszámrendszerbe, feldolgozza, majd az irat továbbítja kiadmányozásra, expedíálásra az Iratszakszámrendszerbe, majd postázza (postai úton, vagy elektronikusan). Ha postai úton tértivevénnyel került megküldésre az irat, a tértivevényt annak átvétele után vissza kell emelni az adószakrendszerbe, majd a fellebbezési határidő lejártá után véglegesíteni kell az adott könyvelési tételt. Ezek után lehet magát az ügyiratot az irat szakszámrendszerben irattározásra helyezni. Mindezen műveletek elvégzése nagyszámú ügyiratforgalom esetén időigényes folyamat.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2022. évi adóztatásról és az adóbevételek alakulásáról szóló beszámolót megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Balatonalmádi, 2023. április 12.

Dr. Gáspár-Fekete Judit
jegyző

A döntés meghozatala egyszerű többséget igényel.

Az előterjesztést készítette: Víghné Horváth Beáta adóügyi osztályvezető és az osztály dolgozói
Az előterjesztést tárgyalta: Pénzügyi, Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság

Határozati javaslat

Balatonalmádi Város Önkormányzata Képviselő-testületének/2023. (.....) önkormányzati határozata

a 2022. évi adóztatásról és az adóbevételek alakulásáról szóló beszámolóról

Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a „Beszámoló a 2022. évi adóztatásról és az adóbevételek alakulásáról” című előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

1. Balatonalmádi Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2022. évi adóztatásról és az adóbevételek alakulásáról szóló beszámolót elfogadja.
2. A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy az adókból származó bevételek összegéről a lakosságot tájékoztassa.

Felelős: Fabó Péter polgármester

Hivatali felelős: 1. pontban: Víghné Horváth Beáta adóügyi osztályvezető

Határidő: 2. pontban: 2023. május 30.

Balatonalmádi, 2023. április 27.

Fabó Péter sk.
polgármester

dr. Gáspár-Fekete Judit sk.
jegyző